

x² skúlin

Skipan Læraraskúlans

Undir seinasta landsstyri fekk í lag stórt framtíð til frama fyri tey, ið læra og lesa skulu til undirvísing í oysku skúlunum.

Læraraskúlin var í allar mátar illa fyri. Ikki minst hvat víðviki holum til undirvísing; men skjótill varð settur á, og málið, ið er størfingdið — ikki minst, hvat bygging viðvikur — verður nú endaliga loyst.

DANSURIN

Tað er harmiligt, men ein royndur lutur, at føroyski dansurin er í ferð við at ganga til grundar.

Hovuðorsokinn er hin utlendski dansurin, sum hevur tróðkað seg inn á okkum, tó at hetta er einki at siga til — eisini vit skulu liva sum nútímans menniskju og fylgja tíðini eftir.

Her nyttar ikki at læða uppi garðarnar, fyri at halda til fremmanda árinum uttanfyri. Utlendski dansurin er komin, og hann er komin, fyri at verða.

Spurningurin er bara, hvat vit kunnu gera fyri at fjálga um og verja føroyska dansin frá ramum undirgangi.

Her mugu tiltøk gerast, og tey verða ongatið av skjótt gjørt. Hesin mikli tjóðskaparævur má varðveitast sum best.

Var tað ikki á leið at sett eina nevnd av konum kvinnum og monnum og so latið tey vita og roynt, um tað ikki finnst leiðir at ganga, sum á besta hátt kunnu bjarga føroyska dansinum frá at fara heilt fyri bakka.

Hetta er bert eitt uppskot, kanska onkur annar veit betri ráð.
Dansihugað.

Sosialurin.

Tað hendir av og á, serliga tá kongur er her, at summir menn fáa riddarakross (her í blaðnum eitur tað viðhvørt dingle-dang). Tað er kongur, sum gevur hesar krossar; men hann ger tað væl ikki av sínum einingum.

Hvor er upp í leiknum her?

Ókrossaður.

SVAR: Tað er kongur, sum letur hesar krossar til ymskar persónar, ið hildnir vera »verdiger at bera hetta heitið, og hesir hava so loyvi at prýða seg við krossinum, so feingi teir liva. Aðrir myndugleikar »innstillast til kong, hvør hesar krossar eiga at fáa — í Føroyum man tað vera ríkisumboðið.

5 spurningar

1. Hvat er griska orðið fyri sigurs- tekin?
2. Hvat eitur høvuðsstaðurin í Costa Rica?
3. Hvat merkir insolvent?
4. Hvat merkir inopportunt?
5. Hvør skrivaði »Hamlet«?

SVAR: (1) trole (2) San José (3) ikki (4) Shakespearere. (5) William Shakespeare.

Við nýskipanini fekk í lag:

1. Fýra ára læraraskúli við 18 mánaða fyrireikingarskeiði.
2. Tveir linjur — ein matematisk og ein málslig.
3. Venjingarskúli skipaður.
4. Ein forstandari burturav og ið hvussu er 2 lærarar við fullari arbeiðstíð á skúlunum.
5. Lærdómurin verður at svara til tann, ið givin verður í hinum norðanlondum.
6. Nýggjur skúli bygdur fyri 12—15 milj. kr. Ein yvirtaka her kundi verið ein dyggur brestur ella í besta lagi ein tung byrð á skattaborgarunum!

hugskot

JAVNRÆTTINDI

H. C. HANSEN, sáli — hin væl umtókti arbeiðaraleiðarin og formaður danska javnaðarflokksins segði á einum sinni:

— JAVNAÐAREFLOKKURIN vil í samarbeiði við fakfelagsrørsluna virka fyri, at Danmark á besta hátt ger nyttu burtur úr og fremur tey tektisku framtíðini, men tað er samstundis avgerandi fyri okkum, at úrslitini av tekniska framburðinum ikki bara koma einum

einsamallum, litlum stætti til góðar, men eisini lontakarunum og forbrúkarunum.

Veitst tú

AT serliga tjóðveldismenn leikaðu illa, hvørja ferð ein dansk lóg varð sett í gildi í Føroyum, meðan P. M. Dam var lögmaður; men at tað ongatið hava verið settar so nógvar DANSKAR lógir í gildi sum undir hesum landsstýrinum!

AT kendi bretska visindamaðurin Sir Isaac Newton (1642—1727) var limur í bretska parlamentinum tvey valseið; men lat bara munnin upp einaferð — hann bað onkran lata eitt vind-eyga upp.

AT á hvørjum ári verða prentaðar umleið 5 milliardir bókur av øllum sløgum kring allan heim in.

AT størsti gullklumpur, ið nakrantíð er funnin, var 135 cm langur, 13 cm tjúkkur og vegaði 88,5 kg. Hann var funnin í Kaliforníu í 1854.

AT við árunum verður nösín á fólk bæði breiðari og longri, eisini muðurin verður breiðari og oyruni størri.

AT tað búgvá fleiri írar í New York enn í íriska høvuðsstaðnum Dublin.

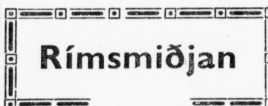

LÆNTAR FJÆÐRAR

I august 1964 skrivaði »14. sept.« um sitandi landsstýri — jálvstýrislandsstýri: «

»Men samarbeiðið í roynd og veru visir, at tað er ein spurningur, um tað loysir seg at halda fram við hesum politiska samarbeiði, tí tað tykist sum fleiri og fleiri fjaðrar detta av sjálvstýrisnavni landsstýrisins.

Samantikíð kann sigast, at vit hava litlan hug at styðja eitt landsstýri, ið bert ber sjálvstýrisnavn til tess at pynta og fjala út yvir afturhalds- og sambandspolitikk.«

Rímismiðjan

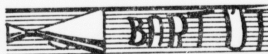
»SJÁLVESTYRIÐ«

Bara vit fingi eitt »sjálvestýrislandsstýri«, ja, so fór alt at vera gott her á landi, og sjálvestýrið fór at norast sum ongatið áður, men...

Sjálvestýrismenn á tungi fyri borgum hava rátt, alt vald í hesum landi í fýra ár teir hava átt. Teir illa hava klandrast, ei sitið væl um sátt, ja, oflani tað hendi, at dagur varð til nátt. Bert sjálvestýri vit fingi alt skuldi vera gott, men teir hava bara hildið fólkið fyri turra spott!

M DANSKT VATN

O Hvi vit skulu sterka olíð L úr donskum vatni gera? A Tað má vera, tí á tungi L so mangir dingle-dang í bringu bera.

- * man tað vera litil uggi hjá
- * sjálvestýrismonnum» av ymskum
- * stigi at hava trúð í blindi, at
- * alt, ið gjørt er føroyska mál-
- * inum, er gjørt av hesum somu
- * »sjálvestýrismonnum», men tá ið
- * saman um kemur, er avtøkan
- * av grein 7 í skulalógini JAVN-
- * AÐAREFLOKKSINS verk!

TAÐ ER VERULEIKI

AT hóast hitt mikla sjálvestýrisrepp- ið, sum við hvørt stingur seg upp í »14. sept.« og »Dagblaðnum«, so hava hesir báðir flokkar sagt seg til reiðar at skipa landsstýrið við sambandsflokkinum, men treytað av, at Kr. Djurhuus gjordist lögmaður.

Minningarhald fyri teim sjólaenu verður í dag kl. 10 í sjómansheiminum í Havn. Røðarar: Lögmaður og Weihe, prestur. Síðan verða kransar lagdir við minnisvarðan í víðalundini.

Valøgn fólkaflakksins

Gamalt orðatak er, at ofta etur hundur tað, hann havnar, og kettan tað, hon spyr, og vert er at leggja til merkis, at dyggasta vápn fólkaflakksins til valagitasjónina er sosialmálini, ið teir allar tíðir hava barst imóti. Nú vita allir menn, sum hava havt minsta áhuga fyri føroyskum politikki seinastu 30 árin, og sum vilja vera sannførir, at hesi mál hava verið hjartamál føroysku javnaðarmanna, og at teir saman við sambandsmonnum í síni landsstýristíð greiddu hetta mál so langt sum til ajourføringina, sum eitt og hvørt landsstýri lættliga kundi greitt, men sum sjálvestýrislandsstýrið við ringum tannabiti og í evstu lotu noyddist at fremja, hvat skuldu teir annars havið sæt uppá hákini, neyðarmenn.

I Dagblaðnum nr. 71, mimist meg rætt, skrivar lögmaður m. a. um politiskan stuldur, gott er tað, at hann ikki ákærir men bert harmar tann, ið fremur slikan stuldur, tí sosialmálini sum valagn hjá fólkaflakkinum, má haldast at vera politiskur stuldur av grovasta slag, og vita teir sær einki annað til láturverju, so vil eg halda við lógmanni, at tað fer at standa á gomlunum nøglum.

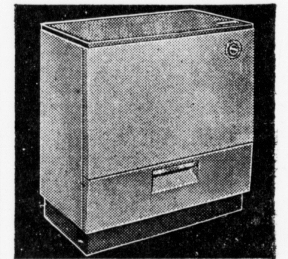
Gott er tað, at gomlun, sjúkum og treingjandi eru tryggjað góð lívkor, men Føroya arbeiðsmenn og serstakliga Føroya fiskimenn, tit ið upphalda øllum okkara samfelag, hugsi tykkum-væl um, nú tit fara til valborðið, tí tvinnar eru gøtur- nar í at velja. At tað hevur ligið við fyri seinastu árin, vinnuliga sæð, kunnu vit vera samdir um, men gloymið ikki, at tað einars er tykkara egna ágrýtni og dugnaskapi fyri at takka, nakað annað er, hvussu tit fáa endarnar at rokka saman við tykkara hartvunnu inntøku, og her koma landsins kosnu menn inn í bilætið; hvussu rokja teir tykkara áhugamál heima á landi, meðan tit bakst átti á sjó-

nam? Jú, nú val stendur fyri durum, agitera landsstýrisflokknir við, at teir hava bót um kor tykkara við avtøku av ymsum gjöldum, ið ligið hava á fiskivinnuni, og rætt er tað, men fyrst er at spyrja, hvussu stóran part hava fiskimenn fingið av hesum avtiknu gjöldum? Og hvussu stóru er partur útgerðarmanna? Og fyri tað annað, hvi nevna landsstýrisflokknir einki um skerdu keypuorku fiskimanna, ið stendst av tí ógilla prívøkstri í teirra landsstýritíð? Eg vil halda, at tey avtiknu gjöldini, teir reypa av, vera litil í mun til tann meirapris, fiskimenn mugu gjalda fyri egnu útgerð og tað, ið familjan brúkar heima. Hetta er at geva við aðrari hondini og taka aftur við hinari. Men tað er lætt at viljeiða við bert at lýsa ta síðuna av sakini, ið er teimum til fyrimunar í valstríðnum, meðan veruleikin verður duldur sum mannsmorð.

Skal eg at enda gera sum aðrir og siga mína politisku hugsan, so er hon tann, at Føroya arbeiðara- og fiskimannastettur eiga hollasta stuðulir í einum sterkum føroyskum javnaðarflokki.

P. E. Jensen.

HESS-O-DAN
den
**varme-
rigtige
oliekamin**

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Pf. Valdemar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

GEORG NOLSØE

Mattalág · Telefon 3357

7 rikotasjuvørur í heilsølu